

Հավելված
Վարդենիս համայնքի ավագանու
26 դեկտեմբերի 2022 թվականի N...

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ

ՎԱՐՎԵՆԻՍ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2022-2026 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

Կազմել է՝ համայնքի ղեկավար Ս. Բալասանյան Արարոն Խաչատրյան
Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 2022թ. 133-Ա որոշմամբ

Վարդենիս 2022թ.

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ուղղույնի խոսք.....4
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն.....
 - 2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն.....
 - 2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը.....
 - 2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը.....
 - 2.4. Պատվիրակված ծառայություններ.....
 - 2.5. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները.....
 - 2.6. Ձարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ.....
 - 2.7. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւժՀՍ) վերլուծություն.....
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում.....
 - 3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական.....
 - 3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ.....
4. ՀՀԶՍ ֆինանսավորում.....
5. ՀՀԶՍ մոնիթորինգի անձնագիր.....

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

«Հեղափոխության մարզի Վարդենիս համայնքի 2022-2026թթ հնգամյա զարգացման ծրագիրը (ՀՀԾ) կազմվել է հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ) իրավասությունները ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագագառներում (ոլորտներում), ՀՀԾ-ի մշակման մեթոդաբանական առանձնահատկությունները և հիմքերը:

Ներկայացվող ՀՀԾ-ն առաջիկա հինգ տարիների համար հանդիսանալու է Վարդենիս համայնքի զարգացման հիմնական փաստաթղթերից մեկը: Այն մշակվել է մասնակցային եղանակով՝ հաշվի առնելով համայնքի շահարգող բոլոր կողմերի առաջարկությունները:

Հարցումների միջոցով վեր են հանվել համայնքի բնակիչներին հուզող խնդիրները, դրանք գնահատվել են համայնքային ժողովի ժամանակ համայնքային ակտիվ խմբի կողմից և դասակարգվել ըստ առաջնահերթության: Վեր հանված հիմնախնդիրների հիման վրա մշակվել է Վարդենիս համայնքի 2022-2026թթ ՀՀԾ-ն: Այն ներկայացնում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի համալիր վերլուծության և առկա հիմնախնդիրների բացահայտման, ֆինանսական և տնտեսական ռեսուրսների գնահատման արդյունքում նպատակային զարգացման տեսանկյունից ձեռնարկվելիք քայլերի ամբողջություն, որը նախատեսում է ռազմավարական քաղաքականությամբ համայնքի խնդիրների արդյունավետ լուծում և նպատակային բյուջեբաղադրման գործընթացի իրականացում: ՀՀԾ-ն ներառում է նաև Վարդենիս համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի քաղաքականությունները:

Վարդենիս համայնքի ներդաշնակ և համաչափ զարգացման, Վարդենիսի բնակիչների բարեկեցության ապահովման համար առաջիկա հինգ տարիներին ընդունված ծրագիրը հանդիսանում է համայնքի ամենօրյա փաստաթուղթը:

ՀՀԾ-ում ներկայացվում է համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈԻԹՀՎ վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները, սահմանվում են համայնքի երկարաժամկետ դեպքերը, թե ինչպիսին ենք ցանկանում տեսնել մեր համայնքը ապագայում, ռազմավարությունը և սույն ՀՀԾ-ի հիմնական նպատակները, ներկայացվում են պետության և միջազգային դոնոր կազմակերպությունների հետ համայնքում գալիք հինգ տարիների ընթացքում նախատեսվող (շարունակվող) համագործակցության ուղղությունները, ներկայացվում է համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և «անխափեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական տրանսֆերտներ, փոխառու միջոցներ)՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք 5 տարիների եկամտային ցուցանիշները:

Զարգացման ծրագրերը գնահատվել են ըստ սահմանված չափորոշիչների և սահմանվել են առաջնահերթություններ: Ամփոփ ձևով ներկայացվել են առաջնահերթ այն ծրագրերը, որոնք մտաւոր հաշվարկներով ակնկալվում է, որ հնարավոր կլինի իրականացնել կանխատեսվող ֆինանսական միջոցներով: Գալիք հինգ տարիների ընթացքում իրականացման ենթակա ծրագրերը ձևակերպվել են օգտագործելով ծրագրերի կազմման օրինակելի ձև, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ և այլ) և դրանց մտաւոր արժեքներն ըստ գալիք հինգ տարիների:

Այս փաստաթուղթն է լինելու հիմքը առաջիկա բազմաթիվ նախաձեռնությունների, կոնկրետ իրագործելի ծրագրերի տարեկան համայնքային ծրագրերի իրագործման համար, նաև դառնալու

համայնքային ներկա իշխանության աշխատանքի արդյունքների գնահատման օրինակելի չափման միավորը:

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Վարդենիս խոշորացված համայնքը գտնվում է ՀՀ Գեղարքունիքի մարզում, Սևանա լճի հարավ-արևելյան կողմում: Ծովի մակերևույթից միջին բարձրությունը կազմում է 2006-2008մ, կլիման խիստ է, ձմռան փոստությունը գրեթե 6 ամիս, հունվարի միջին ջերմաստիճանը -8°C , փարեկան տեղումների քանակը կազմում է 400-500մմ: Վարդենիս խոշորացված համայնքի Այք, Ավազան, Արեգունի, Արփունք, Գեղամաբակ, Գեղաքար, Գեղամասար, Լճավան, Կախակն, Կութ, Կուրական, Մ. Մասրիկ, Տորֆավան, Վանևան, Նորակերտ, Փ. Մասրիկ, Կարճաղբյուր, Ծովակ, Խոչաղբյուր, Վարդենիս, Փամբակ, Հատվան, Լուսակունք, Մարենիս, Ն. Շորժա, Նորաբակ, Շատչիք, Չաղագաձոր, Սոթք, Վ. Շորժա, Տրևտուր, Ալունք, Դարանակ բնակավայրերը բարձր լեռնային են:

Վարդենիսը Հայաստան աշխարհի հնագույն բնակավայրերից է: Այն գտնվել է Մեծ Հայքի Այունիք նահանգի Սոթք գավառի կազմում: Համայնքի նախկին անվանումներն են եղել Վասակաշենը, Ոսկեշենը, իսկ 1969 թվականից անվանվել է Վարդենիս:

Համայնքի ինչպես քաղաքային, այնպես էլ գյուղական բնակավայրերը հարուստ են պարամանշակութային հուշահամալիրներով և հուշարձաններով, ինչպիսիք են օրինակ Մաքենյաց վանքը, Սոթի Բագիլիկ եկեղեցին, Այրքի, Կարճաղբյուրի մաքրոտները, դամբարանադաշտերը, Կիկլոսյան ամրոցները, խաչքարերը, Վարդենիս Սբ. Աստվածածին եկեղեցին և այլ կոթողներ: Համայնքում առանձնակի ուշադրության է արժանի Մելիք-Շահնազարյանների տոհմին պատկանող գերեզմանատունը, որը վկայում է հայ իշխանական մելիքական տոհմի իշխանությունը Սոթք գավառում՝ Մեծ Մասրիկ մելիքանիստ ավանով: Մելիք-Շահնազարյանների տոհմը սերել է Դուխյանների իշխանական տոհմից և դեռևս 15-րդ դարում առանձնացել է Դուխյաններից և իր փրոպյաններն էին Սոթք գավառի Մեծ Մասրիկ մելիքանիստ ավանը և Գեղարքունիք գավառի մի մասը:

Պարածաշրջանը առանձնակի հետաքրքրություն է ներայացնում նաև Սևանա լճով, անապակ աղբյուրներով, այլյան մարգագետիններով ու բազմաթիվ բնական հուշարձաններով:

Վարդենիս համայնքը 2021թվականի համայնքների խոշորացման երկրորդ փուլում խոշորացվեց՝ իր կազմում ունենալով 1 քաղաքային՝ Վարդենիս և 34 գյուղական՝ բնակավայրեր: Վարդենիս համայնքի կենտրոն Վարդենիս քաղաքը ՀՀ մայրաքաղաք Երևանից գտնվում է 170կմ, իսկ մարզկենտրոն Գավառից 75կմ հեռավորության վրա: Վերին Շորժա, Ներքին Շորժա, Նորաբակ, Կութ, Ազար և Սոթք գյուղերը հանդիսանում են սահմանամերձ համայնքներ: Համայնքի Վարդենիս, Ալունք, Դարանակ, Լուսակունք, Խաչաղբյուր, Ծովակ, Կարճաղբյուր, Մեծ Մասրիկ, Նորակերտ, Շարվան, Վանևան, Տորֆավան, Փամբակ և Փոքր Մասրիկ բնակավայրերը բարձր լեռնային են:

Համայնքի վարչական տարածքը կամում է 111.658 հա:

2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

Վարդենիս համայնքի տարեկան բյուջեն կազմում է 1.665.793.200 (մեկ միլիարդ վեց հարյուր վաթսունհինգ միլիոն յոթ հարյուր իննսուներեք հազար երկու հարյուր) ՀՀ դրամ, որից համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը կազմում է 29.6%:

Վարդենիս համայնքում արդյունաբերության հիմնական ճյուղերն են կաթնամթերքի արտադրությունը և վերամշակումը, հացաբուլկեղենի արտադրությունը, թանկարժեք մետաղների արդյունահանումը (Սոթքի ոսկու հանքավայր), ավազի արդյունահանումը (Ծովակի ավազի հանքավայր):

Վարդենիս համայնքում գործում են 4 բանկեր, 4 ՈՒՎԿ-ներ, բջջային օպերատորների 3 գրասենյակներ, ապահովագրական ընկերություններ, մթերային, կենցաղային, էլեկտրատեխնիկայի, կահույքի, շինանյութի խանութներ, դեղատներ:

Վարդենիս խոշորացված համայնքում բնակչության հիմնական զբաղմունքը գյուղատնտեսությունն է: Կանսավորապես զարգացած է կարտոֆիլաբուծությունը, հացահատիկահին սերմերի մշակումը, կաղամբի մշակումը, խոշեր եղջերավոր անասնապահությունը, ոչխարաբուծությունը, մեղվաբուծությունը, տնտեսության մեջ որոշակի տեղ են գրավում նաև ջրմուցային տնտեսությունները:

Գյուղատնտեսական մթերքների հիմնական սպառման շուկան տեղում է:

Վարդենիս խոշորացված համայնքը հարուստ է պարմական և մշակութային վայրերով: Վարդենիս համայնքի հնագիտական և ճարտարապետական հուշարձաններից արժեքավոր են Կարճաղբյուրի, Այրբի կիկլոպյան ամրոցները, Ծովակի Սարդուր Բ-ի սեպագիր արձանագրությունը (մ.թ.ա. 8-րդ դ.), Մաբենյաց վանքը (9-10-րդ դդ.), Մ. Մասրիկի 881թվականի խաչքարը, Ազատի Սբ. Աստվածածին եկեղեցին (1221թ., վերակառուցվել է 1618-ին), Սոթքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցին (17-րդ դ.) և այլ բազմաթիվ խաչքարեր, մատուռներ:

Վարդենիս քաղաքի Սբ. Աստվածածին եկեղեցին կառուցվել է 1902-1910թթ, ըստ երևույթին ավելի հնից գոյություն ունեցած եկեղեցու տեղում: Այն ունի խաչածև հատակագիծ և սլացիկ գմբեթ, որի թմբուկի վրա կան երկարավուն լուսամուտներ: Շենքը կառուցված է գունագեղ և սրբատաշ բազալտով, ունի 3 կամարակապ դռներ: Բակում կան գերեզմաններ, գեղազարդ խաչքարեր, տապանաքարեր, որոնք ներկայացնում են 15-18-րդ դարերը: Այստեղ մինչև 19-րդ դարի վերջերը պահվում էին մի քանի ձեռագիր ու հին տպագիր գրքեր: Եկեղեցու բակում թաղված են ժամանակագիր Դովհանես Ծարենցին (16-րդ դ.) և Սարգիս Վարդապետը:

Վարդենիս քաղաքում է գտնվում Սուրբ Վարդան կոչվող սրբատեղին, որը իր անվանումը ստացել է Սպարապետ Վարդան Մամիկոնյանի և նրա զորքի այդ տարածքում կանգ առնելու և ձմեռելու պատճառով: Ըստ պատմական ավանդագրույցների՝ Ավարայրի ճակատամարտից առաջ

Վարդան Մախկոնյանը իր զորքով անցել է Վարդենիսի տարածքով և ձմեռը անցկացրել է Ներկայիս Սբ. Վարդանի տարածքում, քանի որ այն ունի բարայրներ, ընդարձակ հարթավայրեր, որտեղ հնարավոր է եղել վրաններ ամրացնել: Ավանդազրույցի համաձայն, երբ կանգ են առել այդ տարածքում, Սպարապետը թրով ուժեղ հարվածել է գետնին, որտեղից էլ սառնորակ և մաքուր ջուր է հորդել, ինչն էլ պատճառներից մեկն է եղել զորքի հենց այդ տարածքում ձմռանը կանգ առնելուն:

Տարածաշրջանի բնակիչների համար դարեր շարունակ սրբավայրը մեծ արժեք է ունեցել և սերնդեսերունդ փոխանցվել է դրա նշանակությունը: Տեղացիների հավատամամբ սրբավայրից բխող ջուրը բուժիչ նշանակություն ունի, ջրի ակունքներում աջող մեծ տերևներով թփերը ցավը բուժող հատկություններ ունեն, նրանք նշում են, որ բավական է այն կապել ցավացող հատվածին, ցավն անհետանում է:

Վարդենիս քաղաքը աշխարհին է տվել աշխարհահռչակ աստղագետ, աստղաֆիզիկոս, տեսական աստղաֆիզիկայի հիմնադիրներից մեկին՝ Վիկտոր Չամբարձումյանին: Վիկտոր Չամբարձումյանի հայրական տունը գտնվում է Վարդենիս քաղաքում, որը ժամանակին գործել է որպես տուն-թանգարան, սակայն, ցավոք, այն ներկայում գտնվում է անբարեկարգ վիճակում: Վարդենիս քաղաքում նաև գործում է Վիկտոր Չամբարձումյանի անունը կրող զբոսայգին: Այն Վարդենիսի կենտրոնական փողոցում է գտնվում, հարում է մշակույթի պալատի շենքին, վերանորոգվել է 2019 թվականին:

Վարդենիս խոշորացված համայնքում գործում են 34 հանրակրթական դպրոցներ, որոնցում սովորում են 3862 աշակերտներ:

Համայնքում նախադպրոցական ուսումնական կրթություն են մատուցում 10 մանկապարտեզներ, 12 դպրոցներում գործող նախակրթարաններ:

Վարդենիս քաղաքում գործում են առողջապահական հետևյալ հաստատությունները՝ Վարդենիսի քաղաքային հիվանդանոց, Վարդենիսի պոլիկլինիկա, Վարդենիսի զինվորական հոսպիտալ:

Նկարագրել համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակն, անդրադառնալով հետևյալ հարցերին.

- *համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն,*
- *ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը (%),*
- *համայնքի հիմնական արդյունաբերական ձեռնարկությունները և արդյունաբերական արտադրանքը, հիմնական սպառման շուկաներ,*

- ծառայությունների բնագավառի համայնքի հիմնական ձեռնարկությունները և հիմնական ծառայությունները՝ ներառյալ ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունները (բանկեր, ՈՒՎԿ-ներ),
- համայնքի հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքը և ծավալները, հիմնական սպառման շուկաներ,
- զբոսաշրջային հեղափոխություն ներկայացնող բնական, պատմական և մշակութային հուշարձաններ, կազմակերպվող միջոցառումներ և այլ հեղափոխություններ,
- դպրոցական, նախադպրոցական և արտադրարժեքային կրթական հաստատություններ, ԲՈՒՀ-եր,
- առողջապահական հաստատություններ (ըստ տեսակների),
- համայնքի կողմից մասնավոր ընկերություններին պատվիրակված ծառայություններ,
- ընտանեկան նպաստների համակարգում գրանցված ընտանիքներ,
- գործազրկության մակարդակը (քաղաքային բնակավայրերում):

Կրթական հաստատությունների համար նշել, թե դրանք քանի հոգու համար են նախատեսված և քանի հոգի են փաստացի ընդգրկված այդ հաստատություններում: Բժշկական հիմնարկների համար նշել, թե դրանք քանի հոգու համար են նախատեսված և փարեկան քանի այցելու ունեն:

Խոշորացված համայնքների համար տեղեկությունները տրամադրել ըստ առանձին բնակավայրերի:

Հնարավորինս տեղեկությունները տրամադրել աղյուսակային և գծապատկերային տեսքով:

Ծավալ՝ առավելագույնը 5 էջ: Գծապատկերների առկայության դեպքում՝ 7 էջ:

2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

Նկարագրել՝

- համայնքի վարչական տարածքում պետության կողմից գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային ծրագրերը և միջոցառումները,
- հարևան համայնքների հետ համատեղ գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) միջհամայնքային համագործակցության նպատակային ծրագրերը և միջոցառումները,
- միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների, արտասահմանյան երկրների համայնքների հետ համագործակցության շրջանակներում նախատեսվող (շարունակվող) ծրագրերը և միջոցառումները,
- տեղացի և արտասահմանյան բարերարների կողմից իրականացվող ծրագրերը,
- համայնքի վարչական տարածքում մասնավոր ընկերությունների կողմից նախատեսվող (շարունակվող) ծրագրերը, ներդրումները և միջոցառումները:

Պետության կողմից իրականացվող ծրագրերի պարագայում գնահատել ծրագրի ազդեցությունը համայնքի վրա:

Միջհամայնքային, միջազգային կազմակերպությունների ֆինանսավորմամբ և մասնավոր ընկերությունների կողմից իրականացվող ծրագրերի պարագայում, ծրագրերի նկարագրական մասից բացի, պարտադիր կերպով նշել ծրագրի նպատակը, ակնկալվող արդյունքներն ու ազդեցությունը համայնքի վրա:

Խոշորացված համայնքների դեպքում նկարագրել ծրագրերն ըստ բնակավայրերի, եթե դրանք իրարից տարբերվում են:

Համայնքի վարչական տարածքում առաջիկա հինգ տարիների համար պետության հետ համատեղ նախատեսվում են իրականացնել հետևյալ ծրագրերը (ստիպենցիոն ծրագրեր)։

2023-2024թթ

Ծրագիր 1. Վարդենիս քաղաքի Երիտասարդության փողոց, 12 շենք, Երիտասարդության փողոց, 3 շենք, Լեռնագործների փողոց, 1/2 շենք, Խ. Ստեփանյան փողոց, 5 շենք, Խ. Ստեփանյան փողոց, 7 շենք, Ա. Սեսմանուկյան փողոց, 5 շենք բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում:

Ծրագրի փնտղությունը- 1 տարի (2023թ)

Ծրագիր 2. Վարդենիս քաղաքի Ռոմանի փողոց, 2 շենք, Երիտասարդության փողոց, 16 շենք, Երիտասարդության փողոց, 14 շենք, Վ. Համբարձումյան փողոց, 11 շենք, Ա. Սեսմանուկյան փողոց, 1 շենք, Ա. Սեսմանուկյան փողոց, 3 շենք բակերի ասֆալտապատում:

Ծրագրի փնտղությունը- 1 տարի (2023թ)

Ծրագիր 3. Վարդենիս քաղաքի Գայի փողոցի ասֆալտապատում, միակողմանի մայթի կառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 տարի (2023թ)

Ծրագիր 4. Վարդենիս քաղաքի Վ. Համբարձումյան փողոցի ասֆալտապատում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 տարի (2023թ)

Ծրագիր 5. Վարդենիս համայնքի Արցախյան պատերազմի զոհերի հիշատակի հուշահամալիրի կառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 տարի (2023թ)

Ծրագիր 6. Վարդենիս քաղաքի «Ալեքի» գերեզմանոցի ցանկապատում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 տարի (2023թ)

Ծրագիր 7. Վարդենիս համայնքի Փամբակ, Գեղամասար, Ավազան, Կախակն, Տրետուբ, Նորարակ, Ակունք, Լուսակունք, Խաչաղբյուր, Ծովակ, Լճավան, Գեղաբար բնակավայրերում խմելու ջրի ջրագծերի, կապտաժների կառուցում կամ վերակառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 1,6 փարի (2023-2024թ)

Ծրագիր 8. Վարդենիս համայնքի Արփունք, Փոքր Մասրիկ, Կուտական, Տրետուբ, Սոթք, Գեղամարակ, Զաղացածոր, Շատջրեք, Ակունք, Լուսակունք, Խաչաղբյուր, Մաբենիս, Ախպրածոր բնակավայրերում ոռոգման ջրի ջրագծերի, խորթային հորերի կառուցում կամ վերակառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 1,6 փարի (2023-2024թ)

Ծրագիր 9. Վարդենիս համայնքի Սոթք բնակավայրում պատսպարանի, Կուլթ, Ազատ, Նորարակ բնակավայրերում թաքստոցների կառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2023թ)

Ծրագիր 10. Վարդենիս համայնքի Սոթք բնակավայրի այգու կառուցման շարունակություն

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2023թ)

Ծրագիր 11. Վարդենիս համայնքի Կուլթ, Ազատ, Զաղացածոր, Շատջրեք և Ծովակ բնակավայրերում գերեզմանոցների ցանկապատում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2023թ)

Շահառուներ –

Ծրագիր 12. Վարդենիս համայնքի Փամբակ, Դարանակ, Արեգունի, Գեղամասար, Արփունք, Կախակն, Սոթք, Կուլթ, Զաղացածոր, Շատջրեք, Վաննան, Ծովակ, Խաչաղբյուր, Ախպրածոր, Մաբենիս բնակավայրերում փողոցային լուսավորության ցանցի անցկացում:

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2023թ)

Ծրագիր 13. Վարդենիս բաղաքի Բանդեր թաղամասի կոյուղագծի և դրենաժային համակարգի կառուցում:

Ծրագրի փնտղությունը- 1,6 փարի (2023-2024թ)

Ծրագիր 14. Վարդենիս համայնքի Արփունք, Ակունք, Տորֆավան, Ծովակ, Կարճաղբյուր բնակավայրերի կենտրոնական փողոցների ասֆալտապատում:

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2023թ)

Ծրագիր 15. Վարդենիս քաղաքի երիտասարդության փողոց, 6 շենք, Խ. Ստեփանյան փողոց, 3 շենք, Ա. Սեսմանուկյան փողոց, 1 շենք, Ա. Սեսմանուկյան փողոց, 1/14 շենք բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2023թ)

Ծրագիր 16. Վարդենիս համայնքի Ավագան, Արեգունի, Արփունք, Գեղամասար, Կուտական, Նորակերտ, Սոթք, Տրետուք, Փամբակ, Փոքր Մասրիկ բնակավայրերի խմելու ջրի ջրագծերի, կապտաժների և ՕԿՁ-ների կառուցում կամ վերակառուցում:

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2023-2024թթ)

Ծրագիր 17. Վարդենիս քաղաքի Կամոյի փողոցի սալարկում և երկկողմանի մայթի կառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024թ)

Ծրագիր 18. Վարդենիս համայնքի Վարդենիսի թիվ 2, թիվ 1 մանկապարտեզների, Գեղամասար, Ակունք, Նորակերտ բնակավայրերի մանկապարտեզների կապիտալ նորոգում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024-2025թ)

2024-2025թթ

Ծրագիր 19. Վարդենիս համայնքի Կութ, Ազատ, Շատվան, Գեղամաբակ և Վանևան բնակավայրերի վարչական շենքերի հիմնանորոգում, Փամբակ, Կարճաղբյուր բնակավայրերի հանդիսությունների դահլիճների կապիտալ նորոգում, Շատվան և Կարճաղբյուր բնակավայրերի հանդիսությունների սրահների կահավորում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024թ)

Ծրագիր 20. Վարդենիս համայնքի Սոթք և Տորֆավան բնակավայրի գազամատակարարման ցանցի ընդլայնում, Վանևան բնակավայրի գազաֆիկացում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024թ)

Ծրագիր 21. Վարդենիս համայնքի Կուտական և Դարանակ բնակավայրերի կամուրջների վերակառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024թ)

Ծրագիր 22. Վարդենիս քաղաքի Վ. Համբարձումյանի անվան Տուն-թանգարանի վերանորոգում և թանգարանի բացում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024-2025թ)

Ծրագիր 23. Վարդենիս համայնքի Նորակերտ, Փոքր Մասրիկ, Գեղամասար բնակավայրերի գազաֆիկացում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024թ)

Ծրագիր 24. Վարդենիս բաղաբի 6 հատ բազմաբնակարան շենքերի տանիքների հիմնանորոգում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024թ)

Ծրագիր 25. Վարդենիս բաղաբի 6 հատ բազմաբնակարան շենքերի բակերի ասֆալտապատում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024թ)

Ծրագիր 26. Վարդենիս բաղաբի Գ. Կարապետյանի անվան զբոսայգու հիմնանորոգում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2024թ)

2025-2026թթ

Ծրագիր 27. Վարդենիսի մուտքի կառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2025թ)

Ծրագիր 28. Վարդենիս համայնքի Կարճաղբյուր բնակավայրի <<Արծիվ >> հուշարձանի փարածքի բարեկարգում

Ծրագրի փնտղությունը- 1 փարի (2025թ)

Ծրագիր 29. Վարդենիս քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի բակերի ասֆալտապատում

Ծրագրի փնտղությունը- 2 փարի (2025-2026թթ)

Ծրագիր 30. Վարդենիս համայնքի վարչական շրջանների խմկու ջրի ջրագծերի կառուցում կամ վերակառուցում

Ծրագրի փնտղությունը- 2 փարի (2025-2026թ)

2.4. Պատվիրակված ծառայություններ

Նշել համայնք-մասնավոր հարված համագործակցության շրջանակներում մասնավոր ընկերություններին պատվիրակված ծառայությունների մասին: Հստակեցնել ծառայությունը և պատվիրակման մոդելը:

Այդպիսիք չկան:

2.5. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

Համայնքի բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են վարչական և ֆոնդային բյուջեների միջոցների հաշվին: Համայնքում գալիք հինգ տարիներին ակնկալվում է կապիտալի գործառնություններից եկամուտների ստացում: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են հարկերի, տուրքերի և ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հաշվին: Սեփական եկամուտները 2022 թ. կազմում են համայնքի բյուջեի եկամուտների 29.6 %-ը, իսկ ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաները 64 %-ը:

Համայնքի բյուջեի եկամուտների նախորդ տարիների փաստացի մակարդակների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ նրանք աճ ունեն:

2.6. Ձարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Վարդենիս համայնքի բնականոն զարգացման համար հիմնական խոչընդոտներն ու դժվարություններն են.

1. աշխատատեղերի բացակայություն
2. բժշկական կադրերի բացակայություն
3. ժամանակակից բուժսարքավորումների բացակայություն
4. բազմաբնակարան բնակելի շենքերի սեյսմակայուն անմխիթար վիճակը
5. Տարածաշրջանում դեպի պատմամական հուշարձաններ տանող ճանապարհների անմխիթար վիճակը, որը խոչընդոտում է զբոսաշրջության զարգացմանը

2.7. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

- Համայնքի ուժեղ կողմեր
- Համայնքի թույլ կողմեր
- Հնարավորություններ
- Սպառնալիքներ

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
--------------	--------------

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Էկոլոգիական վտանգ ներկայացնող խոշոր ձեռնարկությունների բացակայություն և համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների էկոլոգիապես մաքուր որակ: ▪ Գյուղատնտեսական և ոչ գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, ալպիական արոտավայրեր՝ գյուղատնտեսության և անասնապահության զարգացման համար: ▪ Անխափան գործող ֆիքսված հեռախոսակապ, բջջային հեռախոսակապ՝ «Վիվասել-USU», «Յուրոմ» և «Բիլայն» շարժական կապի և ինտերնետ ծառայություններ: ▪ 9 հեռուստաալիքների և կաբելային հեռուստատեսության հեռարձակում: ▪ Գազաֆիկացված բազմաբնակարան շենքեր (գրեթե բոլոր շենքերը): ▪ 2860 տարեկան ժամ արևափայլք 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Հեռավորությունը մայրաքաղաք Երևանից, մարզկենտրոն Գավառից Որոշ հատվածներում անբարեկարգ փողոցներ և մայթեր: ▪ 40 բազմաբնակարան շենքերի անբարեկարգ տանիքներ և բակային հատվածներ: ▪ Անբարեկարգ ոռոգման ցանցեր: ▪ Սոցիալապես անապահով ընտանիքների, միայնակ թոշակառուների, ցածր եկամուտ ունեցողների հարաբերական մեծ թիվը համայնքում: ▪ Գործազրկության բարձր ցուցանիշը:
<p align="center">Հնարավորություններ</p>	<p align="center">Սպառնալիքներ (վտանգներ)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Որակյալ աշխատուժի մեծ պոտենցիալ՝ տարբեր մասնագիտությունների բարձրագույն և մասնագիտական կրթությամբ կադրեր, որոնք կարող են կազմակերպել գյուղատնտեսության, կրթության ու դաստիարակության, մշակութային, շինարարական և այլ աշխատանքներ: ▪ Հիմնականում պահպանված նախադպրոցական, կրթական և մշակութային հիմնարկների տիպային շենքեր: ▪ Համայնքի և հարակից համայնքների տարածքներում զբոսաշրջության տեսանկյունից գրավիչ պատմամշակութային հարուստ ժառանգության բնության հուշարձաններ և օբյեկտներ՝ 9-12-րդ դարի Մաքենաց վանքի համալիրը, Այրքի 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Արտագաղթի աճ: ▪ Որակավորված մարդկային ռեսուրսների կորուստ՝ կապված արտագնա աշխատանքային միգրացիայի հետ: ▪ Քաղաքացիների անվճարունակության պատճառով գյուղատնտեսական նշանակության հողերի՝ համայնքին հետ հանձնում և դրանից բխող համայնքային եկամուտների (հողի հարկ և գույքահարկ) նվազում:

նախաձեռնությունները և նրանց ներգրավմամբ հետևողականորեն իրականացնել բարեփոխումներ՝ նպաստելով համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը:
Համայնքի զարգացման 2022-2026 թթ. հնգամյա ծրագրի հիմնական նպատակներն

են

- Ունենալ բարեկարգ և լուսավոր ներհամայնքային ճանապարհներ և փողոցներ:
- Ունենալ բարեկարգ բնակարանային ֆոնդ:
- Քաղաքապետարանի շենքային և գույքային պայմանների բարելավում:
- Բնակչության կենսամիջավայրի բարելավում (կանաչապատում, կոյուղու կոլեկտորի վերակառուցում և այլն):
- Բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների (կրթության, ջրամատակարարման, աղբահանության և այլն) շրջանակի ընդլայնում և որակի բարձրացում:
- Համայնքում աշխատատեղերի ընդլայնմանը նպաստում ռացիոնալ օգտագործելով բնական ռեսուրսները, զարգացնելով առևտրի և սպասարկման ոլորտն ու գյուղատնտեսությունը:
- Զարգացման հիմնական ուղղությունների իրականացման գործընթացում խիստ կարևորվում է տեղական իշխանությունների, համայնքի բնակչության, քաղաքացիական հասարակության, լրատվամիջոցների և գործարարների սերտ համագործակցությունը:

3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական

Առաջիկա 5 տարում, որդեգրված քաղաքականության և համայնքի հնգամյա ծրագրի իրականացման արդյունքում, համայնքապետարանն ակնկալում է ունենալ առավել բարեկարգ, կանաչապատ, տնտեսապես զարգացած նոր գործարար սուբյեկտներով, հոգևոր, մշակութային, մարզական ակտիվ կյանքով ապրող, սոցիալական բևեռվածության մեղմացմամբ բնակիչների առավել բարեկեցիկ կյանքով Վարդենիս:

Ակնկալվող և արդեն նախագծված ծրագրերի միջոցով, որոնք պետք է իրականացվեն ՀՀ կառավարության, համայնքային բյուջեի միջոցների, միջազգային կառույցների և այլ դոնորների ներդրումներով, համայնքը կունենա նաև առավել համակարգված աղբահանություն, թափոնների վերամշակում:

Համայնքի զարգացման հիմնական գրավականը պետք է լինի զբոսաշրջությունը, գյուղատնտեսության մեջ նոր տեխնոլոգիաների և նոր տեխնիկաների կիրառմամբ գյուղ մթերքների արտադրության ավելացումը:

3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

Համայնքի պարտադիր խնդիրները լուծելու համար սահմանվել են խնդիրների լուծման անմիջական նպատակները, նախատեսվող ծրագրերը և ծրագրերից ակնկալվող միջանկյալ արդյունքները: Յուրաքանչյուր նպատակի չափելիությունն ապահովելու համար սահմանվել են կատարողականի առանցքային ցուցանիշներ և ցուցանիշների թիրախային արժեքներ: Սահմանվել է նաև համայնքի պարտադիր խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ բյուջեն հինգ տարվա կտրվածքով: Բյուջեն ներկայացվել է երեք թվով՝ ընդհանուր ծախսեր, ընթացիկ ծախսեր, կապիտալ ծախսեր: Համայնքի զարգացման յուրաքանչյուր ծրագրի

